

§. 19. Præmittendum (2.) est, quod *τὸ naturale* non unō
modō accipiatur. *interdum* enim sumitur in communissimo si-
gnificatu, prout opponitur supernaturali. Sicut autem super-
naturale dicitur id, quod excedit vires rei naturales; ita natura-
le h. m. erit id, quod vires rei naturales non excedit. *Deinde* na-
turale opponitur violento; & sicut violentum est contra incli-
tionem rei naturalem, ita naturale h. m. erit illud ad quod res
habet inclinationem; sic lapis inclinationem naturalem habet
ad motum deorsum, sursum verò projectus violentiam patitur.
Denique naturale illud vocatur, quod non est præter rei natu-
ram, sed naturæ rei congruum & consentaneum. Sic metu va-
cui aërem deorsum & aquam sursum niti videmus, id quod
non secundū, sed præter naturalem utriusque fit inclinationem.

§. 20. Hisce prænotatis variæ opiniones Autorum circa
hanc quæstionem sunt proponendæ. Ferrariensis l. 2. contr.
Gentes c. 83. statuere videtur, statum separationis animæ esse
violentum, & contra naturam ejus esse, quod sit à corpore se-
juncta. Potestque pro hac sententiâ talis adferri ratio, quia cum
anima separatur, *privatur ipsa aliquibus perfectionibus naturali-
ter sibi debitis e.g. naturaliter anima seipsam communicat cor-
pori, & juxta quorundam sententiam operationes suas per illud
elicit; hæc autem in statu separationis animæ amplius non com-
petere perpalàm est.* Alii tenent, statum animæ separatam esse
quidem naturalem, quatenus naturale opponitur violento, non
esse tamen naturalem, quatenus naturale opponitur ei, quod est
præter naturam. Dicunt igitur animam separatam esse in statu
non naturali, sed præter naturam. Ita docent *Dd. Conimbr. tr.
de An. sep. disp. 2. art. 2. & ipsis citantibus Henr. quod l. 7. q. 15.
Cajetan. 1. p. q. 89.* Alii denique prorsus naturalem vocant sta-
tum illum animæ; è quorum censu est *Anton. Ruviotr. de An.
sep. q. 6. s. 81.*

§. 21. Ut constet, quid sentiendum sit, dicendum est (1.) sta-
tum separationis animæ esse naturalem primō modō, h. e. non
esse supernaturalem. Probatur hæc assertio (1.) quia ubicunq; da-
tur supernaturale quid, ibi requiritur specialis Dei concur-
sus, sic ut ferrum supernaturaliter natet & virgo pariat, non suf-
ficit